

Generaldirektören

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: kn.nm@regeringskansliet.se

2024-11-05

Svk 2024/3649

REMISSVAR

Remissvar promemoria Bättre förutsättningar för vattenkraftens omprövning KN2024/01642

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) har fått möjlighet att lämna synpunkter på promemoria *Bättre förutsättningar för vattenkraftens omprövning*. Ändringarna innebär bland annat att det säkerställs att verksamheter prövas mot rätt kravnivå, att Statens energimyndighet (Energimyndigheten) och Svenska kraftnät aktivt bidrar i arbetet med klassificering och normsättning och att möjligheten till undantag utvidgas till att omfatta omprövningen och meddelande av nya tillstånd. Ändringarna innebär också att länsstyrelser som är vattenmyndigheter under samverkan ska se över klassificering av och miljö kvalitetsnormer för de ytvattenförekomster som påverkas av de verksamheter som samverkan avser.

Svenska kraftnäts synpunkter

Svenska kraftnät tillstyrker ändringarna, med undantag för nedan angivna synpunkter.

Svenska kraftnät anser att formuleringen på sida 11, ”*en försämring av reglerförmågan i en vattenverksamhet för produktion av vattenkraftsel som bidrar med minst 0.01 procent av den sammanlagda reglerförmågan hos samtliga sådana verksamheter som bedrivs i Sverige*” bör ändras till ”*en försämring av reglerförmågan i en vattenverksamhet för produktion av vattenkraftsel som är av särskild betydelse för den sammanlagda reglerförmågan hos samtliga sådana verksamheter som bedrivs i Sverige*”. Skäl för ändringen är att vi tillsammans med Energimyndigheten ser över nuvarande reglerbidragsindelning. En översyn kan innebära en uppdaterad reglerbidragsklassning för att den ska baseras på hur kraftsystemet fungerar i dag, och det kan också innebära att gränsvärden för vilka kraftverk som är mest betydelsefulla ändras.

På sida 16 anges tillägg i Svenska kraftnäts instruktion för att vi ska bistå de länsstyrelser som är vattenmyndigheter i arbetet med klassificering och

fastställande av kvalitetskrav. Svenska kraftnät föreslår att den sista delen som beskriver omfattning av uppdraget ändras från ”i sådana ytvattenvattenförekomster där vattnets status påverkas av vattenverksamheter för produktion av vattenkraftsel” till i sådana ytvattenvattenförekomster där vattnets status påverkas av vattenverksamheter som är av särskild betydelse för elsystemet”. Detta för att tydliggöra vad Svenska kraftnäts grunduppdrag omfattar.

Svenska kraftnät tycker det är positivt att det förtydligas att alla vattenkraftens förmågor (reglerförmåga, elberedskap, elproduktion, frekvensreglering och spänningsstabilitet) kan utgöra skäl för betydande negativ påverkan på en nationell effektiv tillgång på vattenkraftsel.

Svenska kraftnät anser att ändringen som innebär att de länsstyrelser som är vattenmyndigheter under samverkan ska se över klassificering och normsättningen är en viktig pusselbit för att på ett effektivt sätt ta fram underlag inför bedömning av vad som till exempel försämrar reglerförmågan. Vi bedömer att det är svårt att ta fram underlag för en översyn av klassificering och normsättning i prövningsgrupperna i avrinningsområde Gullspång och Ljungan inför att verksamhetsutövarna ska lämna in ansökan senast 1 juli 2025. Svenska kraftnät anser att tidpunkten för när dessa verksamhetsutövare ska lämna in sin ansökan flyttas till senast den 1 februari 2026.

Förändringar angående hanteringen av möjligheten till undantag från kraven enligt art- och habitatdirektivet i samband med omprövningen är ett bra sätt att åstadkomma en effektiv prövning samt att säkerställa att påverkan på elsystemet inte blir större än nödvändigt. För att förändringarna ska få genomslag i de enskilda ärendena förutsätter det att verksamhetsutövarna har samma synsätt på tillämpningen av art- och habitatdirektivet samt att domstolarna, i den enskilda prövningen, nyttjar möjligheten att överlämna tillåtlighetsfrågan till regeringen när förutsättningarna för sådan prövning är uppfyllda.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lotta Medelius-Bredhe efter föredragning av kraftsystemspecialist Emma Thornberg. I ärendets handläggning har även deltagit verksjurist Henrik Pernmyr.

Sundbyberg, dag som ovan

Lotta Medelius-Bredhe

Emma Thornberg

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

